

Den røde armés 25 års dag. Stalin sendte i Moskva idag ut en dagsordre i anledning av den røde armés 25 års dag, der han gir nærmere enkeltheter om de seire som er vunnet og gir forklaring om Russlands nærmeste strategiske mål. - Om de tyske tap i Russland opplyste Stalin i sin dagsordre at siden tyskerne begynte sin invasjon i øst er over 4 millioner tyske soldater blitt drept, mens de rumenske, italienske og ungarske armeer er blitt fullstendig revet opp. Under de første få måneder av den nåværende vinteroffensiv er 700.000 tyskere blitt drept og 300.000 tatt til fange. 112 fiendtlige divisjoner er blitt ødelagt. I samme tidsrum har tyskerne tapt 7.000 tanks, 4.000 fly og 17.000 kanoner. - Den røde armés strategiske mål, uttalte Stalin, er ikke bare å drive fienden ut av landet, men også å omringe og tilintetgjøre ham hvis han nekter å legge våpnene ned. - I sin dagsordre fremholdt Stalin videre at det svakesteste punkt i den tyske arme - dens største svakhet - er mangelen på reservetropper. Selvom tyskerne ved tvang kan skaffe seg den arbeidshjelp de trenger, tar det lang tid før disse tropper kan bli samlet og trenet. - Og tiden står ikke stille. - I løpet av 20 krigsmåneder er den røde arme blitt en i høyeste grad trent arme. - Tyskerne undervurderer sine fiender og overvurderer egen styrke. Deres taktikk mangler originalitet, de blir hjelpeløse når de støter på motgang. - Ikke desto mindre har den røde arme en hård kamp foran sig, og så lenge det ikke er en annen front i Europa, vil byrdene utelukkende falle på den røde arme. - Tyskerne har lidt katastrofale tap, og Tyskland blir mere og mere utmattet, mens russerne stadig kan sette nye folk inn. Vi klarte å bringe vending i krigen, og det er takket være de russiske arbeideres ugegnyttige slit. Vår produksjon av tanks, fly og kanoner er blitt øket i løpet av krigen ved hjelp av vår fagfolks og våre arbeideres innsats. Slik vil det fortsette helt til seiren er vunnet. - Stalin oppfordret til slutt i sin dagsorden til å øke geriljevirkningsheten bak fiendens linjer etterhvert som han trekker seg tilbake. - Roosevelt har sendt en hilsetil Stalin i anledning av 25-års dagen for den røde arme der han uttrykker det amerikanske folks beundring for den russiske hær og det russiske folk. - Chiang Kai-sjek uttaler i sin hyldest til den røde hær: Jeg er overveldet av alle de seire russerne har vunnet og er overbevist om at Russland og Kina vil komme til å øke samarbeidet etter krigen. - Det norske sjømannsforbund har sendt sin hyldest fra den norske handelsflåte til de russiske arbeidere. - Den amerikanske visepresident Henry Agar Wallace uttalte igår, at tyskerne vilde være slått i løpet av 1943 hvis det amerikanske og det engelske folk tar i på samme måte som det russiske har gjort. - Lord Beaverbrook forlangte i Overhuset igår at en ny front ble opprettet. Jeg er ikke kommunist, uttalte Lord Beaverbrook, jeg er tvertom kapitalist, men ikke desto mindre må det innrømmes at den røde arme har vist en storslått seiersvilje og har vunnet store seire for den felles sak som ikke kan sammenlignes med de andres innsats.

President Kalinin har tatt imot Kong Georgs tilbud om å gi et æreshverv til Stalin-grad som tegn på våpenbrorskapet mellom det britiske og det russiske folk, og har uttrykt sin takk.

Krigsoperasjonene i Russland fortsetter med framgang for russerne. De siste to dagers sovjetrussiske kommunikeer melder om fremgang på sørfronten. Den røde arme har rykket lenger frem i den midtre del av Donetz-bassenget, hvor tyskerne gjør voldsom motstand. Syd for Kratatorskaja har russerne ved et overraskelsesangrep erobret et stort sted, og den tyske garnison her ble fullstendig utsløttet. - Den midtre del av fronten her har gjort sterkest motstand idet den har forsøkt å dekke ned nedre flanker etterhvert som denne trekker seg lenger tilbake. - Både vest for Kharkov og i området ved Kursk gjør den russiske offensiv fremgang. Et jernbanestred NV for Kharkov er gjenerobret, og ved Kursk har russerne fremgang både vest og nord for byen Mellom Kursk og Orel er det også inntatt en rekke sterkt befestede stillinger. Tyskerne trekker seg tilbake for å undgå omringning. - I Kaukasus blir ringen om Novorossisk og Taman-halvøya stadig mindre. Russerne står 40 km fra Novorossisk, og stadig nye fremstøt pågår.

Nordafrika. I Midt-Tunisia har britiske og amerikanske tanks og infanteri-avdelinger stanset sterke fiendtlige angrep. I løpet av de siste få dager er flere fiendtlige båter ødelagt og mange er skadet. - 2 fiendtlige forsyningskip er senket i Middelhavet, og et er skutt i brann. 3 fiendtlige fly er skutt ned, 11 egne savnes fra operasjonstil lands og til vanns i Middelhavsområdet. Det allierte kommunike meldte igår at 15 fiendtlige skip er blitt senket av ubåter eller fly i Middelhavet.

Det engelske admiralitet melder at SEMIFIRE er gått tapt. Amerikanerne melder tap av to troppetransportskip. På det ene var 600 av 900 mann enten mistet livet eller savnes, på det annet er 250 av 500 menneskeliv gått tapt.

LR 23/3. p

Baksiden av nr. 25 av 23/2-43

HVOR LENGE VARER KRIGEN ? Av Stein Orre.

Denne krigen er kaldt maskinenes og fabrikkenes krig. Rommels nederlag i Egypt har vist at selv tyske elitesoldater ledet av Tyskländs dyktigste feltherre blir slått når de må kjempe mot tropper som er like godt eller bedre rustet. Når en unntar italienernes nederlag mot grekerne har hittil alle angrep lyktes såfremt angriperen, på solve slagfeltet, har vært overlegen med fly, tanks og kanoner.

I krigens første år var aksestatene fullstendig overlegne mht. våpenmateriell. Først i midten av 1942 nådde de allierte våpenparitet. Nå er de alliertes våpenproduksjon minst dobbelt så stor som aksemaktens, og i løpet av 1943 vil den sannsynligvis bli 3 ganger så stor. Også i antall soldater har de allierte allerede en stor overvekt, og også den vokser for hver måned som går. De allierte vil allerede i mars-april 1943 ha en våpenoverlegenhet som er større enn den aksemaktene noensinne har hatt. De allierte har dermed vunnet "fabrikkenes krig". Dessuten lider samtlige aksestater under stadig økende forsyningsvansker med mat og kler. De ledende personligheter i den tyske hær og sivilforvaltning er forlengst på det rene med at aksens våpenproduksjon nå er fallende, mens den er sterkt stigende i de allierte land. De vet at det er bluff når den tyske propaganda hevder at tiden arbeider for aksemaktene.

Stortyskland hadde i 1942 omlag 4 millioner soldater i Russland. Disse soldater måtte vinteren 1941-42 forsvare en frontlinje på omlag 4000 km. Denne vinter har Stortyskland bare omlag 3 millioner soldater i Russland, og den frontlinje de skal forsvare var nesten 6000 km. Hitler har selv sagt at vinterkampene i 1941-42 holdt på å ende med en katastrofe. Vinteren 1941-42 var usedvanlig kald, og de tyske soldater ble i år sagt å være langt bedre utrustet. De russiske tropper har dessuten utvilsomt hatt store tap. Likefullt er tyskeres vansker i Russland langt større enn ifjor. Deres strategiske posisjon er i år så uendelig meget dårligere.

I Nordafrika er også tyskernes posisjoner ytterst truet. Rommels tropper har lidt et avgjørende nederlag, og i Tunis har tyskerne liten chance til å stå imot det engelsk-amerikanske trykk. I løpet av kort tid vil de allierte også i Tunis være aksens overlegen i fly, såvel som i tanks, kanoner og soldater. Selv i Tyskland regner man med at de vil bli kastet ut av Afrika i løpet av de nærmeste måneder.

Så snart aksens er kastet ut av Afrika, må den regne med en invasjon i et eller flere av Middelhavsländene. Ikke mindre enn tre allierte armeer står de ferdige til et angrep på Sydeuropa; den niende og tiende britiske arme - nå i Syria og Irak - , den åttende engelske arme - nå i Tripolis og Tunis, og den første engelske arme og de amerikanske og franske tropper - nå i Algier og Tunis. Disse tre armeer teller sannsynligvis omlag en million mann. Likevel er denne styrke bare en liten del av den engelsk-amerikanske arme som står i England og på Island. På disse øyer er der nå ca. 3 millioner fullt utrustede soldater. Senest til våren ventets en innsats også av denne arme, som omfatter de angelsaksiske maktens hovedstyrke. Til å møte denne hær, som sannsynligvis vil bli satt inn i vest- og nord-Europa har aksens i høyden mellom 1 og 1½ million mann.

Selv om det skulle lykkes Hitler å få det tyske folk til å kjempe til siste slutt er det lit trolig at Tyskland vil makte å holde frontene mot enn dette året ut. I alle de tyske forbundsland er krigstrettheten allerede stor. Det kan med bestemt het sies at såvel i Italia, Ungarn, Romania og Bulgaria ønsker de fleste nå fred. Det er de tyske tropper og det tyske gestapo som holder vesallstatene sammen.

Også i Tyskland er krigstrettheten stor. De fleste skjønner at krigen er tapt og at med Hitler som leder kan de ikke få noen som helst fred. Alle tyskere vet hva USA er for noe. De vet også at krigen mot Sovjetrussland har vært et katastrofalt mistak. De vil sikkert også forstå at Hitler har hatt en høyst uheldig hånd som overgeneral. De vet også at krigen har vært firt slik i Østauropa, at slipper polakker og russerne inn i Tyskland må de sone for alt de har gjort. En engelsk og helst en amerikansk besettelse av Tyskland står for mange ledende tyskere allerede i dag som en ønskedrøm. Etterhvert som det går opp for visse snevre, men mektige kretser i det tyske folk at de har å velge mellom en delvis angelsaksisk eller en helt russisk besettelse av Tyskland, vil de ønske å få fred mens de ennå kan holde østfronten. Utvilsomt er det allerede nå sterke krefter i arbeide innen Tyskland, som ønsker å kvitte seg med Hitler og så slutte fred før Tyskland er militært slått. Skulle disse krefter lykkes, kan et fredstilbud fra Tyskland komme like fort og uventet som i 1918.

Er Stortyskland knust vil det være en lett sak å ta Japan. Japans største svakhet er dets mangel på handelsskip. Dessuten er det svært sårbart for bombing. Ved sin sjøovermakt og ved å bombe Japan fra baser i Kina og Sibir, kan Japan sannsynligvis knekkes uten noen større innsats av hærkraft. Det vil kunne ta et års tid, muligens to.

En spådom om krigens varighet kan ha en mening som en sammenfatning av alle kjente faktorer som spiller med, men kan naturligvis ikke ta med i regningen ukjente momenter som plutselig kan gjøre seg gjeldende. På grunnlag av situasjonen idag, så vidt man kjenner den, kan man si: Krigen mot Stortyskland kan ventets avsluttet innen utgangen av 1943, krigen mot Japan innen utgangen av 1945.